

& in ea custodias habuerunt contra Caledonios, five Scotos priscos, & Meatas five Pictos. Nugæ. Nam nomen est nuperum Dumbartoni, olim, teste Beda, dicebantur Alquith five Arquith, id est domicilium super monte, & est mons, ut notum; Quith est idem quod nostrum Keth, tegumentum vel domus, à κέυθω tego. Dumbar notat turrin in monte; ita est interpretamentum veteris nominis, nam Dun est rupes, collis, mons; & Bar, turris: & cum homines sub umbra hujus turris five rupis non procul ab ejus radice in unum coiissent, & urbem condidissent, locum vocarunt Dunbartoun. Hæc urbs hodie fere circumdatur amne Levino, ubi confluit cum Glotta. hujus rupis biverticis, cum arce in altera vertice, & turri excubitoria in altera, habes elegantissimam descriptionem apud Maximum Gentilem nostrum in ipsius historia libro xx, his verbis.

A confluente Glottæ & Levin fluminum planities circiter mille passuum ad proximorum montium radices extenditur; in ipso autem angulo ubi amnes commiscuntur rupes biceps attollitur; alterum ejus cornu quod altius se exerit Occidentem respicit; in summo ejus vertice specula est, longissimo in omnes partes prospectu: alterum paulo humilior ad orientem vergit inter duo cornua. quod in Septentriones & agros versus est latus, gradus habet per obliquam rupem, hominum industria & magno labore excisos, per quos vix singulis est aditus; est enim saxum illud prædurum, & vix ullis ferramentis superabile, è quo si quid vel vi effringitur, vel ruinis collabitur, sulphureum late odorem expirat. In superioris arcis parte ingens est saxum, magnæ quidem lapidis, sed ita ceteræ rupi coagmentatum & adherens ut commissura omnino non appareat. Qua Glotta ad Meridiem præterfluit, rupes reliquis partibus natura præceps sese paululum inclinat, & exporrectis utrinque brachiis nonnihil soli amplectitur, quod partim naturæ ingenio, partim opera humana ita includitur, ut & frequentibus ædificiis per transversa latera locum præbeat, & stationem navium in flumine machinis æneis deverbando, suis tutam, hostibus infestam reddat, & minoribus lembis aditum prope ad ipsam arcis portam faciat; at media qua ascenditur, rupe ædificiis occupata, velut alteram arcem à superiore seclusam efficiat. Præter naturale rupis munimentum duo flumina, Levinus ad occasum, ad Meridiem Glotta, fossarum vicem suppleant. ad latus orientale, quoties æstu intumuit mare, rupis radices alluit; cum recessit æstus, planities non quidem illa (ut fere sunt littora) arenosa, sed cœnosa, pinguiore solo in lutum soluto diffunditur, eaque etiam torrentibus è propinquo monte præcipitantibus interscinditur. Reliquum latus in campum herbidum & planum est conversum. Arx fontes perennes tres habet; multis præterea locis a-

Scotia.

quæ viva scaturigines. Vrbs hæc Dumbarton per aliquot sæcula floruit, fuitque ut in illis regionibus Emporium satis nobile, sed nunc est tantum cadaver veteris urbis, licet antiqua privilegia hæcenus retineat. Mercatura quam hic exercebant hujus urbes cives translata est Glasguam; non ita pridem, culpa ut ajunt Dumbartonensium. Amnium hujus regionis Princeps est Levinus, de quo jam, qui cum per medium secat. Reliqui amnes sunt Limerami puta Anericus, Blanus, Kelvenius, de quibus in descriptione præfecturæ Sterlinensis. de Glotta in valle Glottiana loquimur. Levinus amnis est admodum piscosus, nominatim abundat salmonibus, quorum captura accolæ magnum quæstum faciunt, præsertim prope Lacum Lemonium. De fluvio λεγγω supra. Tota regio commodè in duas partes dividitur, prior & Orientalior est humilis, jacens inter amnes Innericum, Blanus, Kelvinum, Clydam, & Levinum. Erat autem pars ditionis Damniorum, estque frugum omnis generis satis ferax, præsertim juxta fluentia prædictorum amnium. Qua terra est remotior ab hisce amnibus, est minus frugum fertilis, quippe quæ paulatim in colles tantum gramine & ericis coopertos edita, itaque pecori pascendo magis idonea fiet, unde incolæ maximum proventum habent. Reliqua pars regionis assurgit in montes altos, & ibi præsertim ut dicebamus incipiunt apparere Grampii montes. Incolæ hujus partis, sicut & proximorum tractuum horum montium, dicebantur Antiquis Wacomagi, & αὐκωνμαγοί Ptolemæo, id est loca vasta & deserta incolentes: voce composita, cujus una pars est magus quod notat habitationem; ita multarum urbium ingreditur nomen apud antiquos, quod discas ex secundo libro Gentilis nostri, ut alios taceam, estque vocabulum origine Hebræum, quibus מֶגֶן magon est habitatio, à verbo simplici מָגַן avan habitaculum: altera pars compositionis est Vaica vel Baicha, quo nomine denotatur locus desertus vel vastus. Hæc vox etiam Hebræa est בָּקָה Baca, vastare, spoliare; hinc Vaccæi hodie Baschi, & Vaciones hodie Vascones, qui habitant loca vasta deserta in Pyreneis montibus & juxta. Porro hic est vestigium veteris nominis Vaicomagon, in prædio quod situm est in clivo montis vasti imminentis lacui Leimanno ab ortu, & dicitur vulgo Blanvochie, id est declive viride montis vasti, nam *Blan* hodie nostratibus notat declivem gramine virens. Hoc prædium possidet unus ex gente Buchanana. Iam licet hæc pars Regionis nostræ ascendat in montes vastos, interim juxta cursus aquarum sunt valles satis frugum fertiles. Incolæ utuntur vice lignorum in ignem; qua propiores sunt fluvio Cludæ, Lithanthrace five carbone fossili, de quo alibi. Reliqui vero omnes per cunctam regionem in usum ignis habent cespitem itidem fossitium nigrum, de quo etiam alibi. lignorum rior

H h